

Parlamentul
Republicii Moldova

IG nr. 35

18 iunie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea art. 6 din Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova.

Anexă:

1. Proiectul de lege – o filă.
2. Nota informativă – 3 file.

Deputată în Parlamentul Republicii Moldova,

Inga GRIGORIU

[Handwritten signatures and names:]
Vasilica Kostese
Stela Măgari
Maria Ciobanu
Alexandra Sencu
Chirilă Stăpan

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA			
D.D.P. Nr. 256			
"18"	06	2020	
Ora			

LEGE
pentru modificarea art. 6 din Legea privind dezvoltarea regională în
Republica Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La Articolul 6 alin.(2) din Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova nr. 438 - XVI din 28.12.2006 (Monitorul Oficial nr. 22-24/68 din 16.02.2007), cu modificările ulterioare va avea următorul cuprins: «(2) Cuantumul Fondului este de cel puțin 1% din venitul bugetului de stat, aprobat prin legea bugetului de stat pentru anul respectiv.».

Art. II – Prezenta lege intră în vigoare începând cu 1 ianuarie 2021.

Art. III. - Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în corespundere cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
pentru modificarea art. 6 din Legea privind dezvoltarea regională în
Republica Moldova nr. 438-XVI din 28.12.2006

Politica de dezvoltare regională este un subiect important pe agenda legislativului și executivului Republicii Moldova, fiind orientată spre o dezvoltare sustenabilă și inclusivă, restabilirea creșterii economice și competitivității Regiunilor de dezvoltare, consolidarea coeziunii sociale și teritoriale. Prin Legea Nr 239 din 13.10.2016, Parlamentul RM a aprobat Strategia Națională de Dezvoltare Regională care prevede o schimbare importantă a paradigmei prin focusarea pe dezvoltarea economică a regiunilor, dezvoltarea urbană și alte aspecte care urmează să fortifice competitivitatea regiunilor de dezvoltare și a Republicii Moldova per total. Aceasta inițiativă este susținută și de Uniunea Europeană, fiind parte integrală a Acordului de Asociere între Republica Moldova și UE, în special - capitolul 20 "Dezvoltarea regională, cooperarea la nivel transfrontalier și regional".

Politica de dezvoltare regională deschide oportunitățile de realizare a proiectelor de anvergură prin faptul că dispune de setul de instrumente și măsuri pentru dezvoltarea echitabilă a regiunilor de dezvoltare, iar potențialul acesteia în a deveni un element de consolidare a eforturilor de dezvoltare durabilă îl definește într-o măsură absolută Fondul Național de Dezvoltare Regională.

Analiza rezultatelor implementării politicii regionale a fost expusă în Raportul Curții de Conturi, publicat în Anexa la Hotărârea Curții de Conturi nr.65 din 25.11.2019, în care se invocă următoarele: "O lacună ce ține de planificarea și alocarea mijloacelor financiare necesare implementării Documentului Unic de Program pentru anii 2017-2020 constă în limitarea mijloacelor financiare alocate pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională. Astfel, suma estimativă solicitată din FNDR pentru finanțarea proiectelor (incluse în DUP) este de circa 1722,7 mil. MDL, iar alocațiile din bugetul de stat constituie circa 200,0 mil lei."

Astfel, practica de finanțare a programelor și proiectelor din mijloacele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională constituie una din cele mai importante aspecte, care necesită a fi revăzută pentru realizarea cu succes a obiectivelor politicii de dezvoltare regională.

Până în anul 2018 FNDR a constituit 1% anual din bugetul de stat, cu excepția veniturilor cu destinație specială (Fondul Rutier, Fondul pentru Eficiență Energetică, Fondul Ecologic Național). La 27 iulie 2018 a fost modificat art. 6 din Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova în așa fel încât s-a decis ca volumul Fondului Național de Dezvoltare Regională să nu fie stabilit în dependență de evoluția veniturilor bugetului de stat, ci să fie aprobată o sumă fixă prin legea anuală a bugetului de stat. Decizia respectivă derivă din creșterea numărului de Regiuni de Dezvoltare care beneficiază de finanțarea din FNDR de la 3 la 4 (Regiunea de Dezvoltare UTA Găgăuzia a devenit activă în a 2015), dar și faptul că dezvoltarea regională a fost declarată drept o prioritate și instrument de stimulare și diversificare a activității economice a regiunilor, de încurajare a investițiilor în sectorul privat, creare a noi locuri de muncă și, astfel, în efortul de a îmbunătăți standardele de viață și muncă la nivelul întregii țări. Politica de dezvoltare regională deja a atins anumite rezultate menite să asigure cooperarea inter-

și intra- regională prin implementarea mai multor proiecte investiționale, domeniile de intervenții prioritare fiind: alimentare cu apă și canalizare, infrastructura drumurilor, gestionarea deșeurilor solide, sporirea eficienței clădirilor publice, precum și sporirea atractivității turistice. În ultimii 10 ani au fost implementate cca 140 de proiecte regionale, inclusiv 48 - de asigurare cu apă și canalizare, 13 - în managementul deșeurilor, 21 - în eficiență energetică a clădirilor publice, 28 de proiecte – în turism și sprijin în afaceri, reabilitate 29 drumuri regionale și locale.

Analizând cuantumul Fondului în această perioadă de timp, constatăm, că acesta întotdeauna a fost subfinanțat și subminat. Deși există probleme majore cu care se confruntă majoritatea regiunilor de dezvoltare, Fondul nu are posibilitatea de a răspunde acestora. Constrângerile financiare la implementarea unor proiecte esențiale, de anvergură regională, creează probleme de funcționare și de credibilitate pe fondalul creșterii așteptărilor și implicării active participative a actorilor regionali.

După implementarea primelor proiecte de anvergură regională, propuneri de proiecte înaintate spre examinare și aprobare au fost în continuă creștere, astfel încât la prima etapă a concursului pentru perioada 2017-2020 au fost depuse 321 de note conceptuale de proiecte, în sumă de circa 7,8 miliarde lei ce reprezintă necesitățile de dezvoltare a localităților, parvenite din partea administrației publice locale de nivelul I și II.

Este de menționat că procesul de implementare a proiectelor cu finanțare din FNDR au scos în evidență mai multe lacune instituționale care țin de pregătirea slabă din punct de vedere conceptual a proiectelor, pregătirea slabă a documentației tehnice care ulterior îngreunează procesul de implementare și monitorizare, mai multe proiecte selectate pentru implementare nu au avut continuitate și au dispărut din planificarea de dezvoltare regională, durabilitatea scăzută a proiectelor.

Aceste lacune pot fi înlăturate dacă finanțările pentru politicile de dezvoltare regională vor fi esențial majorate pentru a investi și în dezvoltarea capacităților actorilor regionali, în speță a Administrațiilor Publice Locale de ambele nivele pentru a-i asista în efortul de a face față necesităților de dezvoltare, asigura durabilitatea proiectelor și facilita cooperarea la nivel regional, inter-regional și internațional. În acest context, este necesar de a percepe politica de dezvoltare regională drept o macro-politică care trebuie să aibă o abordare intersectorială, contribuind la dezvoltarea obiectivelor din strategiile care definesc dezvoltarea sustenabilă a regiunilor punând la bază sinergia acțiunilor tuturor nivelurilor – legislativ, executiv central, regional și local pentru asigurarea rezultativității politicii de dezvoltare regională.

În contextul celor expuse, putem concluziona că atât cadrul legislativ și normativ existent, cât și experiența acumulată de structurile instituționale implicate în proces, oportunitățile deschise de Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană, percepția publică față de procesul de dezvoltare regională, precum și alți factori reflectă existența premiselor necesare pentru valorificarea din plin a oportunităților oferite de politica de dezvoltare regională în Republica Moldova.

Astfel, proiectul de lege în cauză propune ca cuantumul Fondului să atingă în anul 2021 cel puțin 1% din PIB, precum era stipulat inițial.

Mai mult ca atât, Ministerului Administrației Publice Locale, odată cu reforma administrației publice centrale demarată în anul 2009 și anume, prin modificările

operate de parlament prin Legea nr. 21 din 18.09.2009, pentru modificarea Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, Publicat : 22-09-2009 în Monitorul Oficial Nr. 149 art. 412, dispăre ca entitate publică centrală.

În asemenea condiții proiectul pentru modificarea articolului 6 alin.(2) din Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova nr. 438 - XVI din 28.12.2006, urmează a fi promovat.

Deputată în Parlamentul Republicii Moldova

Inga GRIGORIU

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Inga Grigoriu', written over the printed name.